

Załącznik do komunikatu VI

Dla berylu i arsenu oraz ich związków nieorganicznych obowiązujące wartości NDS ujęte w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. poz. 1286) są mniejsze lub równe wartościom wiążącym zaproponowanym dla tych substancji w projekcie dyrektywy. W przypadku formaldehydu obecnie obowiązujące wartości NDS i NDSCh wynoszące odpowiednio 0,37 i 0,74 mg/m³ są zgodne z wartościami ujętymi w projekcie dyrektywy. Dla 4,4'-metyleno-bis-(2-chloroaniliny) (MOCA) wartość NDS przyjęta przez Międzyresortową Komisję ds. NDS i NDN jest zgodna z wartością wiążącą, tj. 0,01 mg/m³, ale wartość ta nie została ujęta w rozporządzeniu MRPiPS ds. NDS i NDN z dnia 12 czerwca 2018 r.

W odniesieniu do kadmu przewiduje się, że w większości sektorów polskiej gospodarki będzie konieczne wprowadzenie znaczących zmian, aby osiągnąć w krótkim czasie zgodność z wiążącą wartością dopuszczalną wynoszącą 0,001 mg/m³. W projekcie dyrektywy zaproponowano wprowadzenie ośmioletniego okresu przejściowego, w którym powinna mieć zastosowanie wartość dopuszczalna 0,004 mg/m³ (frakcja wdychalna).

Kadm jest stosowany do produkcji elektrod w akumulatorach oraz jako pigment w przemyśle: ceramicznym, tworzyw sztucznych i hutnictwie szkła. Ponadto jest stosowany jako składnik: powłok antykorozyjnych, stabilizator polimerów i stopów.

Kadm i wiele jego związków nieorganicznych spełniają kryteria klasyfikacji jako substancje rakotwórcze (kategorii 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym substancje te są czynnikami rakotwórczymi w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE.

Narządami krytycznymi toksycznego działania kadmu (Cd) i jego związków nieorganicznych u ludzi są nerki i płuca. Skutkiem krytycznym w przypadku działania kadmu na nerki jest wzmożone wydalanie w moczu białek niskocząsteczkowych, natomiast w przypadku działania na płuca – działanie rakotwórcze związku.

Według danych Głównej Inspekcji Sanitarnej w 2017 r. blisko 700 osób było zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których stężenia kadmu przekraczały wartość NDS (frakcja wdychalna: 0,01 mg/m³; frakcja respirabilna: 0,002 mg/m³).

Nowa wartość wiążąca dla frakcji wdychalnej kadmu na poziomie 0,001 mg/m³ znajduje się w projekcie dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy.

W odniesieniu do kadmu przewiduje się, że w większości sektorów będzie konieczne wprowadzenie znaczących zmian, aby osiągnąć w krótkim terminie zgodność z wiążącą wartością dopuszczalną wynoszącą 0,001 mg/m³. W projekcie dyrektywy zaproponowano wprowadzenie ośmioletniego okresu przejściowego, w którym zastosowanie powinna mieć wartość dopuszczalna 0,004 mg/m³ (frakcja wdychalna). W tych państwach członkowskich, które w dniu wejścia w życie dyrektywy stosują system biomonitoringu z dopuszczalną wartością biologiczną nieprzekraczającą 0,002 mg Cd/g kreatyniny w moczu, ta wartość dopuszczalna, tj. 0,004 mg/m³ powinna być w okresie przejściowym odnoszona do frakcji respirabilnej (opinia SCOEL i ACSH). Komisja nie później niż trzy lata od wejścia w życie niniejszej dyrektywy powinna ocenić możliwość zmiany dyrektywy 2004/37/WE poprzez dodanie przepisów dotyczących połączenia wartości dopuszczalnej narażenia zawodowego drogą powietrzną z dopuszczalną wartością biologiczną dla kadmu i jego związków nieorganicznych.

Informacje dotyczące wymienionych 5 czynników rakotwórczych lub

mutagennych w środowisku pracy można uzyskać bezpłatnie w:

– bazie wiedzy **CHEMPYŁ** (www.ciop.pl/chempyl)

– kwartalniku **Komisji Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy** (PiMOŚP; www.ciop.pl/pimosp_strona)

– wydawnictwie *Czynniki szkodliwe w środowisku pracy – wartości dopuszczalne 2018*.

Prosimy o przekazywanie do Sekretarza Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN (josko@ciop.pl) informacji dotyczących wymienionych 5 czynników rakotwórczych i/lub mutagennych odnośnie do:

- ich stosowania w przedsiębiorstwach
- wartości stężeń w powietrzu na stanowiskach pracy
- liczby pracowników narażonych
- stosowanych środków prewencji w celu ochrony pracowników.

Informacje te są potrzebne w negocjacjach z Komisją Europejską dotyczących ustalania wiążących wartości dopuszczalnych narażenia zawodowego dla wymienionych czynników rakotwórczych i/lub mutagennych.

W celu ograniczenia narażenia zawodowego na te niebezpieczne substancje chemiczne przez obniżenie ich stężeń na stanowiskach pracy do proponowanych wartości niezbędne jest opracowanie w przedsiębiorstwach odpowiedniego programu działań.

UWAGA! PLANOWANE JEST USTALENIE W UE KOLEJNYCH WARTOŚCI WIĄŻĄCYCH DLA RAKOTWÓRCZYCH/MUTAGENNYCH CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA (DO 2020 R. BĘDZIE ICH 50).

Zapraszamy także do korzystania z możliwości zadawania pytań na forum w bazie CHEMPYL (www.ciop.pl/chempyl), a także do przekazywania informacji wynikających z Państwa doświadczenia w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki chemiczne, a szczególnie informacji na temat tzw. dobrych praktyk związanych z ograniczaniem ryzyka zawodowego spowodowanego występowaniem czynników chemicznych i pyłów, określających działania ukierunkowane na poprawę warunków pracy i promowanie bezpieczeństwa i zdrowia w Państwa zakładzie.